

Janoš stoji kao stub, dok svirač pokušava pogledom doznati šta takve sluge, kao što je Janoš, žele čuti. Ali Janoš izgleda ne raspoložen za slušanje pesama po danu, i to još radnom, te reče:

– Nije te stid, ti razroki, tako naočigled svih, prazniti džepove pijanog čoveka?! Svirač prvo kao da ne čuje, a kad je čuo, šalje slugu Janoša u rodni kraj i obraća se Jeseju:

– Recite vi, gazda!

– On, neka on kaže! Janoš, govori! – galami gazda i radi novčanik, te pokušava neposlušnom rukom izvaditi iz ovećeg svežnja nekoliko stotinki.

Janoš, umesto da izvrši naređenje, uzima iz gazdinih ruku novčanik, stavlja ga u svoj džep i sada već počinje strogo:

– Gazda, kući, dosta je bilo! Tamo kod kuće neke krave crkavaju, a ti ovde novac razbacuješ...

Gazda ne može u prvi mah da shvati šta se to dešava, jer mu je glava teška, i tek kad mu je od svega toga nešto prodrlo u svest, on podiže glavu:

– Janoš, o čemu ti to? Kakve krave? Novčanik amo!

– Ne dam! Krčmaru, gazda će doći sutra da sve isplati, a i ti, razroki, raščisti račune s gazdom sutra...

Jesej se jedva drži na stolici. Svirači su, izgleda, izuzev razrokog, jedva dočekali da već jednom prestane ovo zaskakivanje oko pijanog čoveka, čekaju samo šta će primaš reći. No, ni primaš sada ne sme ništa reći jer je Janoš nezgodan čovek, mršav, usukan, ali šaka mu je kao lopta.

Janoš pored vrata čeka da gazda krene. Krčmar uvida da bi Janošu trebalo pomoći i ispratiti mušteriju, jer zna da ta mušterija, makar danas ispraćena, doći će i sutra, te smatra i on sa svoje strane da je za danas dosta. Gazda Jesej pokušava sve: psovkom, lepim, pretnjom, a kada ništa ne pomogne predaje se u ruke krčmara i Janoša, izlazi na ulicu i teturajući se koraka nesigurnim korakom za Janošem, koji ide ispred njega nekoliko koraka, tek toliko da se nađe gazdi pri ruci, ako neka cigla poremeti njegovu ravnotežu.

U kući, kraj otvorene kapije, opet ga dočekuje sam Janoš. Niko od domaćih ne sme dočekati gazdu s nekim prigovorom i prekim rečima. Janoš – sme.

Jesej se hvata za dovratak, psuje, preti:

– Janoš, ko si ti, majku ti slepačku, ušljivu, da ti mene... Gde je moj novac?

– Dao sam ga gazdarici! – mirno će na to Janoš i čeka šta će dalje biti.

– Maaarš! Ukrao si mi novac, svinjo! Otimaš, je li? Novac amo!

– Spavati idi, Mitre! – još uvek miro reče Janoš. – Zar ne vidiš da se jedva držiš na nogama. Sutra ćeš doći da Janošu ljubiš ruke jer ti je novac kući došao.

– Novčanik amo, razbojniče jedan, čuješ li?

Jesej nastoji uplašiti slugu, te krene s podignutom rukom prema Janošu, ali kada se ovaj ne pomakne, ruka se spušta na Janošev okovratnik, a sada drugom pokazuje na kapiju:

– Marš mi iz kuće, odmah, čuješ! – to je sve što može reći.

– Dobro, dobro, otići ću! – skida gazdinu ruku sa svog okovratnika i produžava pomirljivo: – Samo se ti ispavaj, a sutra ćemo već videti...

– Ništa nećemo videti! Zmiju ne želim držati u kući. Čuješ!

– Čujem! – Janoš u izgleda dojadio takav pijan razgovor, pa odlazi u štalu da ostavi odeću, jer želi produžiti posao koji je prekinuo zbog odlaska u selo.

Jesej jedno vreme gleda za slugom, a onda ulazi u kuću da potraži ukucane, koje do sada nije video. U kući je jedno vreme mirno, jer nikog u njoj nije zatekao, a onda se čuje psovka, lupa i lomljava. Posle kraćeg vremena sve se utišalo. Gazdu je savladao san.

Gazdarica se pojavljuje odnekuda iz bašte, uzima od Janoša novčanik, zagleda u njega, ali valjda zaboravlja da bi za ovu uslugu trebalo nešto i Ja-

nošu dati, jer novčanik stavlja u džep i odlazi bez reči. Zaviruje u kuću da li je onaj zaista zaspao ili čeka da se neko pojavi, da iskaš svoj bes zbog uvrede koje mu je naneo njegov sluga Janoš.

Kada je uveče ispričao ženi događaj s gazdom, počela je ispovest:

– A koliko je imao u novčaniku?

– Mnogo, mnogo!

– Jesi li novac prebrojao?

– Gde bih ja tako nešto!

– I sve do dinara si dao gazdarici?

– A kako bih drugačije?

– Ti si zaista budala! – plane žena.

– A zašto bih bio budala? – Da li zaista ne shvata ili samo pokušava da tako bude, čudi se Janoš zbog ženinog gneva.

– A da li ti znaš koliko je potrošio u krčmi?

– To je njegova stvar, a ne moja!

– I tvoja, i tvoja će to briga biti od sada!

– Zašto moja? – čudi se sada i Janoš.

– Zbog toga i tvoja, što sutra ni gazda ni gazdarica neće verovati da na svetu postoji tako glup čovek koji ima priliku da uzme s gomile s koje svi uzimaju, a da to ne iskoristi.

– Znači, trebalo je uzeti?

– Trebalo je!

– Ženo, znači, ti tako kažeš?

– Da, ja tako kažem.

– Uzeti tuđe? Da budem ono što mi je gazda rekao, kradljivac?

– A ono što je bilo u novčaniku, misliš da je na pošten način zaradeno?

– Znam, zaradio je to nečasno, trgovinom... Ali zar i ja treba da budem takav?

– Ti, ti nikada nećeš biti kao on. Bićeš uvek sluga, gladan i žedan sa svojom čašom, a on sit i napit, i pri tom bogat samo zbog toga što nije tako lud kao njegov sluga Janoš...

Te večeri se Janoš morao sam pobrinuti za večeru. Gazdarica nije spremala večeru zbog pijanog muža, žena zbog ludog čoveka, pa je Janoš bio prisiljen otpraviti večeru s glavicom luka i komadićem slanine.

Janoš je sutradan, i mnogo dana posle toga, sve do pred kraj drugog rata, ostao sluga-gazda u Jesejevoj kući. Deca su poodrasla te su s majkom gazdovala kako su mogla i znala, a Jesej je, opet, sa svoje strane doprinio koliko je bio u mogućnosti, ali kako je vreme odmicalo, bilo je sve teže. Gazda je sve ređe odlazio u krčmu, zarade nije bilo u tolikoj meri da bi od nje mogao i kuću izdržavati i sviračima po krčmama platiti, pa je i u štali bilo sve manje goveda, ali sve više gazdinog izdiranja i psovki na račun ukucana, na račun vremena koja su došla i na račun nesposobnog sluga Janoša...

Kraj rata bio je i kraj gazdovanja Jesejevog i slugovanja Janoševog. Što od žalosti za prošlim dobrim vremenima, što zbog srdžbe na novu vlast, što zbog pokvarenih ljudi koji su onemogućili takvom jednom sposobnom cenzaru da časno trguje i živi, odumrla je prvo ona reč s kojom gaje Janoš titulisao – gazda Mitar, ostao je samo Mitar, koji više nije mogao držati slugu. Janoš se sada potpuno preselio u svoju kuću, a kod bivšeg gazde odlazio samo s vremena na vreme da mu pomogne da posprema pusto dvorište i poluprazne gospodarske zgrade i da sasluša njegove jadikovke na ovu vlast i pokvareni svet.

Carstva i kraljevstva, zajedno s carevima i kraljevima, propala su, otišao je za njima i nekadašnji Janošev gazda Jesej – uvek sit, uvek napit i uvek nezadovoljan. Ostaje Janoš, koji nikada nije bio do kraja sit, nikada mnogo napit, ali uvek nekako zadovoljan...

Prevod s rusinskog:
Stefan Hudak

roman polja

mimezis mimezis romana (VIII)

ili rađanje romana u nekoliko nastavaka
s dve ruke

od petrinovića i pisareva

FIKTIONON II

Pisarev je, iz dana u dan, po gradu počeo tvrditi kako je pričanje Petrinovića najbezočnija laž, gnusna kleveta i podlo ogovaranje. Zapravo, čitava lažna konstrukcija je, po opsegu i dometu, tačna u svim svojim i najmanjim detaljima. Problem iskršava u trenutku samovoljno zamenjenih uloga, što je čista posledica zavisti i svesno izbegavanje odgovornosti. Petrinović je taj koji je preduzeo mere osvajanja i zarobljavanja junaka, o čemu može dočujno posvedočiti ogromna otekлина na njegovoj glavi, dobro poznavanje situacije, posvemašna upu-

ćenost i izuzetno nadahnuto pričanje, koje se doima kao uzbuđeno evociranje preživljenog. Na pitanje sumnjičavih slušalaca (zar i takvi postoje?), otkud njemu ista tolika otekлина, Pisarev je odgovarao da je to rezultat jednog ličnog obračuna, čije detalje ne želi iznositi jer prijaviti već treba zadržati za sebe. Nekoliko dana je trajalo to uzajamno ogovaranje i spletkarenje, obostrano i podstrekivano, sve do onog trenutka kada su se Petrinović i Pisarev potukli ispred čuvenog hotela Putnik, izazivajući nered ogromnih razmera, gde se na kraju nije moglo ustanoviti, i pored najbolje volje, ko se s kim tuče i zbog čega. Kako je ko prošao pri opštoj podeli i izmeni udaraca, može se samo nagađati, a nagađanjima nikad kraja, no jedno je potpuno sigurno: Petrinović i Pisarev su izvukli najdeblji kraj, i danas kad ih sretnete možete primetiti neke tragove, a od ožiljcima na duši i posledicama ovog, po njih sramotnog i ponižavajućeg čina, ne treba ni govoriti. Uostalom, čemu tužaljka i sažaljevanje, kako bi mladi drugačije uspeali nešto naučiti i izvuci za sebe i po sebe vrlo korisne pouke.

Tako se, dosta naprasno i neslavno, završava ova Prva prava glava drugog pokušaja, koju bi možda trebalo što pre zaboraviti, jer pisci su jedva uspeali sačuvati živu glavu u suludoj trci zarobljavanja glavnog junaka, a pritisnuti neumitnim protokom vremena, već su kod jedne malene, neavturističke glavice crne kose, koja je nužno, i ne baš po redu,

TRINAESTA GLAVA

Pre nego što ova, sićušna i nikakva glava, živahno i odlučno stupi na konstruisanu i sklepanu

pozornicu zanimljivih zbitija, doprinoseći veličini i slavi romana skupa, rame uz rame, s Prvom pravom glavom drugog pokušaja, nužno je spomenuti, kako nalažu pravila pristojnog i učtivog pisanja, postojanje nekih glava i glavetina koje su izostale, samovoljnom odlukom Petrinovića i Pisareva, bez konsultacije s čitalačkom publikom, a sve zarad dobrog zdravlja, mirnog sna, neopterećenog varenja životnih tegoba i nepotrebne pomutnje. U odvažnom aktu dragovoljnog žrtvovanja pisaca, ne bi li od očiju poštovanog čitalačkog publikuma sakrili proizvode razuzdane mašte, koji bi mogli udaviti svojom dosadom i povremenom suhoparnošću, doprineti odustajanju od daljnog čitanja i navući neke neželjene posledice po knjigu pre vremena, ogleda se nesumnjivo izuzetan, samokritički i stvaralački karakter. Ipak, zbog kontinuiranog praćenja i zadovoljavanja puke, ponekad odveć pohotne radoznalosti, ne izostaje delimična rekonstrukcija događajnog, nalik kratkoj prepričanom sadržaju, u obliku neke vrste pseudorezimeza (samo za one koji žele biti upoznati, do u tančina, i s najmanjim sitnicama; ostali mogu za vlastito dobro preskočiti ovaj deo); sve ipak služi za maleno spominjanje i podsećanje na to da je, po svom karakteru i osetilnim oznakama,

DRUGA GLAVA – GLAVOBOLNA,

1
TREĆA GLAVA – GLAVOZUJNA,

2
ČETVRTA GLAVA – GLAVOLOMNA,

3
PETA GLAVA – GLAVOTRESNA

i da su one, iscrpni i dosadni, istorijati lečenje bolesti. Dominira u njima bolesnik svojim zanovetanjem i umišljanjima, vzmaju se lekari i nadriplekari, prepisujući i sastavljajući razne upute za spravljanje lekarija, a nad svim lebditi brižni i umorni Petrinovićev duh bolničarske sujete. Gde Pisarev okom, tu on skokom, što Pisarev pomisli, to ovaj već uradi. Bilo je i znojjenja, i kašljanja, i natezanja, i primoravanja, i ubedivanja, i moljakanja, i nabeđivanja, i plakanja, i kenjkanja, i kukanja, i uzdisanja, i šmrcaanja, i grčevanja, i proklinjanja, i preklinjanja, i noćnih bdenja, a sve zato da se ispije tridesetak vrelih čajeva, pro-guta kilogram gorkih pilula, popije tri litra slatkih sirupa i pretrpi stotinak injekcija. Uostalom, ove glave glavoglavate su najznačajnije za književne istoričare jer sadrže obilje biografskih detalja i crtica iz privatnog života pisaca, što može biti veoma značajno za rasvetljavanje ovog romana, i one će im biti ustupljene u slučaju izričitog zahteva.

ŠESTA GLAVA – GLAVOMORSKA

SEDMA GLAVA – GLAVOPLANINSKA

su šarene slikovnice morskih i planinskih pejzaža (sunce na zalasku, sunce na izlasku, ružičasto more i sunce u podne, plavo more pod mesečinom, gitare i mesečina, brvnara u zelenoj šumi, snežni vrhovi planina) i svrha im je da dokažu i potvrde kako su pisci u to vreme koristili blagodeti prirodnih lepota (zanemarljiva je činjenica da se sadržaj postiže kupovanjem prasnjavih razglednica po provincijskim trafikama). Putopisna zapažanja su prepisani dojmovi iz enciklopedija i turističko-propagandnog materijala, osim nekoliko originalnih i doživljenih opaski kao što su materijalne činjenice da je more slano, da su planine visoke, da je zrak svež i čist, i tome slično.

OSMA GLAVA – LEZIGLAVA

DEVETA GLAVA – GLAVOZEVNA

jesu zapravo bogat krasnoopis odmaranja od od-mora, prikaz lenstvovanja, protezanja, zevanja, krmeljanja, kunjanja, meškolenja, s krupno ispisanim upozorenjima, na svakom koraku:

ODMOR PREDAH PREODMOR ODDAH
ODODMOR PREPREDAH PREPREODMOR ODOD-
DAH
ODODODMOR PREPREPREPREDAH PREPREO-
DODDAH

tako da pažljiv i iznad svega pošten čitalac, željan poistovećivanja i uživanja, na jedvite jade bi stigao do strane gde je

DESETA GLAVA – GLAVOŽDERNA

Čega sve tu nema i čega sve ima: i kulinarskih recepata, i ostataka hrane, i pikantnih začina, i ljutih pića, i kuhinjskih mirisa, i razbijenih tanjira, i tupih noževa, i neopranog posuđa, i slanah torti, i slatkih kolačića, i ušeceranog voća, i divnog kompota, a najviše zahvalnog prežderavanja i korisnog posleobednog spavanja.

GLAVA JEDANAESTA

GLAVA DVANAESTA

su unekoliko problematične, jer ipak, i protiv naše volje, ne izostaju iz romana, ali dolaze tek posle trinaeste glave. To je posledica bojažljivosti i nabeđenog sujeverja pisaca koji su želeli što pre skinuti obavezu nesreće s vrata, jer

Urok sedi na pragu,

Uročica pod pragom,

Urok reče,

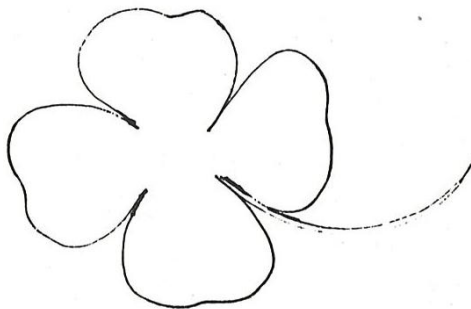
Uročica doreče.

U Uroka dva su oka...

Unapred zaplašeni, pisci su preduzeli opsežne i detaljne mere, protiv bilo kakve, vrlo moguće nesreće, krenuvši u potragu, po svim travnatim površinama grada, prigradskim baštama i okolnim livadama, za spasonosnim lekom oličenim u detelini sa četiri lista, izgubivši pri tom nenadoknadivih pedeset i osam sati, vrlo upotrebljivih za pisanje. Da maleroznosti nema nikad kraja obistinjuje se i u ovom slučaju: napokon, posle niza nevolja koje ih zadesiše, moralo je doći odustajanje. Celokupno traganje se završilo dosta pogubno popisice: prvo ih je pobesneli građanin jurio čitav jedan kilometar, preteći vilama i zapenušeno tvrdeći da su mu izgazili mladu salatu, zatim su pretrpeli novčani gubitak, plaćajući kaznu za gaženje i uništavanje zelenih

površina, da bi se pedeset i šestog sata suludim bekvstvom spasavali od dvadesetak podivljaih pasa, pri čemu je Petrinović ostao bez jednog dela novih hlača (zar treba reći kojeg?) i prilikom preskakanja kanala uganuo desnu nogu. To je bio kraj i pisci su se morali zadovoljiti oslanjanjem na privremene, neefikasne mere:

- vezivanjem tri puta trideset i tri čvora na mara-mici,
- okretanjem trideset i tri ogledala naopako,
- spalivanjem tri puta trideset i tri papira za ku-canje,
- crtanjem bednog surrogata moguće sreće koji bi trebao biti zaštita:

- držanjem tri puta trideset i tri dugmeta u ruci, u iščekivanju da se pojave tri puta trideset i tri odža-čara.

A kao glavno i odlučujuće, izmeniti postojeće numeriranje i odrediti da trinaesta glava bude

TRINAESTA GLAVA KOJA NIJE TRINAESTA

ili

GLAVA BROJ DVANAEST B

Uz obilje drugog, manje važnog materijala, centralno i počastvovano mesto zauzima detaljna analiza, prevashodno razgovorna, nasilničkog pokušaja otmice junaka od strane Pisareva, izvedena u prihvatljivom ambijentu kao što je mir i toplina zajedničke sobe. Čitava glava je opitna, prevashodno što, se tiče tehnike oblikovanja: Pisarev i Petrinović se istovremeno pojavljuju kao pisci i pripovedači ove glave, da bi, na način doživljenog, pričali o Pisarevu i Petrinoviću, to jest o trenutnim junacima, objedinjujući u sebi na izgled nejedinstveno i nespojivo - pisca i pripovedača i junaka. Pri kraju se nalazi jedan, srednji po dužini i nikako drugačije, dodatak praktičnih saveta, na radost, uveseljenje i korist zainteresovanih čitalaca.

Posle opisanih nesretnih događaja, protekao je izvestan vremenski period, ni dugačak, ni kratak, negde oko mesec dana, ili, preciznije, dvadeset devet dana i devet sati i trideset devet minuta. Na polju je decembarska noć i pada kiša, treba podse-ćiti da je, normalno, ledena i hladna, a unutra, gde sede Petrinović i Pisarev, kao što se i podrazu-meva, toplo je i bezbedno. Sede uživajući u poigravanju večernjih senki, zaneseni svojim mislima, ni tužni, ni radosni, onako, srednje tužni i srednje radosni: jednom rečju, u pitanju je prava idila: nepatvorenja i prirodna. Petrinović povremeno pogledava poneku knjigu i požudno uvlači prve dimove tek zapaljene cigare, a Pisarev, oporavljen zahvaljujući melemima i eliksirima, zadovoljno pučka na lulu prelistavajući dnevne novine, kad će odjednom onaj prvi, koji ne pučka na lulu:

- Ah, ko zna kako je sada našem junaku, možda je negde na putu prozebao i prokisao, željan toplih pišćevih ruku?

Opet je tišina, prekidana povremenim uzdasima i šuškanjem novina, opet poigravaju večernje senke, dok ne nastavi drugi, koji pučka na lulu:

- Kada zrelo porazmislim, posle dužne vre-menske distance, uspevam shvatiti da sam ipak bio na pragu njegovog hvatanja. Nedostajala je samo trunčica sreće, tako neophodna, i on bi se koprciao u dobro postavljenoj merži. Posle tako dobro ispla-nirane akcije, moram zaključiti da je došlo do propusta u realizaciji.

- Ti vrlo dobro znaš u čemu je propust i koja je to karika u lancu zatajila, no nemaš hrabrosti ni sebi priznati, a kamoli meni.

- Daj me ti nauči.
- Ostavi se toga.
- Daj, barem pokušaj opravdati svoj podli, kuka-vički, bedni i pozadinski položaj, pokaži mi zašto si toliko bio rezervisan. Nije moguće da si toliko kuka-vica i da si se pribogavao?
- Ostavi se toga, kišno je veče.
- Pokušavaš li ti pretiti izbacivanjem?
- Ne radi se o tome, vredaš sopstvene rane, ponovo aktiviraš u svojoj zaljubljenosti onu fa-talnu i prljavu, setnu R.
- Slušaj...

Neki delovi ovog razgovora su neupotrebljivi zbog preglasno izgovorene količine pretećih, psovačkih, pogrdnih i posprdnih reči.

- Ti treba da znaš da je ona zloupotrebila tvoje poverenje i na tvoju pruženu ruku gostoprinstva odgovorila nogom, podlim i prijavim izdajstvom.

- Nije nego u...

- Jeste, to je bio udarac nogom, i da nije bilo moje ruke, ko zna kako bi se sve završilo.

- Savršeno tačno, samo je trebalo poturiti leđa i glavu, tamo gde niče ne bi hteo, a ne ruku. Glavni razlog propasti leži u tvom odustajanju i kukavič-luku.

Izvesno vreme Petrinović osluškuje dobivanje kiše u okuku.

Paufa je nastala zbog nezatne, ali tako opake, doze podozrivosti, koja se polako uvlačila između njih poput zmije i sejala seme razdora, da bi taj iz-vesni Petrinović, koji je oko pet minuta slušao do-bovanje kiše u oluku, nastavio prijateljski:

- Analizirajmo krah. Pre svega, tvoj pouzdani oslonac, setna R., zapravo je bila tvoj glavni uzrok poraza. Nedvojbeno je da se ona ponela izdajnički i da je unapred sklopila podli savez s junakom. Ne znam šta joj je on mogao obećati a da ti to isto ne bi mogao ispuniti; ovog puta ostavimo to po strani. Drugo, ti nisi bio spreman za dugotrajan rat, tihu rovovsku borbu na duži period, tobom je rukovo-dila unesretiteljica zvana žurba, a žurba je svakom rdavom poslu kuma i sestra; nisi imao dobru pozadinsku službu, tehničku organizaciju, potpuno si izostavio pitanje hrane, medicinske pomoći koja je potrebna pri dugotrajnom i iscrpljujućem ratu. Uglavnom si računao na iznenađenje prepodom, mislio si o junaku kao o kukavici koja će se predati čim tebe ugleda. O, bio si vođen varljivom i krhom rukom neiskustva, blaženo nesvestan, preuranio si želeći dobiti i odneti pobeđu već na samom početak, nisi se povinovao zakonima romana, hteo si efektno kraj, a doživeo krah. Ali, spremi se, jedan poraz nije izgubljena bitka, propušteno se može nadoknaditi.

- Ne želim više učestvovati u bilo kakvim poduhvatima.

- Ali sada dolazi najvažnije, ne mogu zapostaviti tvoje zasluge, ti si ga načeo na vrlo bolan način, on se oseća progonojen, isteran je sa svog legla, setna R. će ga već napustiti i on će biti, ništa drugo, izgubljeni i napušteni književni junak, potpuno sam, prepušten izlivima spoljnog sveta, neprekidno progonjen, svakog časa će očekivati da bude uhvaćen, san mu neće dolaziti na oči, nervi će mu totalno oslabiti i on će dobrovoljno i mirno poželeti da se vrati pod našu kontrolu. Želimo li da to bude što pre?

- Želeo sam i sada želim, no moje snage su na izmaku.

- Porazmisli, sada je obrnuta situacija: mi smo u prednosti, on gubi bitku, nesproman je, u vremenskom tesnacu i progonojen, za razliku od nas koji možemo čekati celu večnost.

- Požurimo ipak, požurimo!

- Iz ovih stopa bismo krenuli, uprkos kasnim sa-tima, ledenoj kiši, dosadnom vetru i nepodnošljivoj hladnoći, ovog trenutka, ali zakon, proklet bio! zakon pisanja nas primorava da mirujemo, deluje protivno i kao za inat isprečuju se nepremostive jedanaesta i dvanaesta glave; dakle, smirenosti i strpljenja pre nego što otpočne famozna i suluda potera. Dopustimo neka deluju proračunate zakonovernosti, svesno usporimo, ekvilibristički se poigravamo napetim nervima, imajmo na umu: mi smo odmorani, a on je umoran, isplati se čekati.

Krasnorečivi i blagoglagoljivi Petrinović, zanet divljenjem sopstvenoj besedničkoj veštini, slatkim nektaru oratorstva, zauzet sitnim vezom konstruktivne kritike, nije primetio kako je Pisarev pobledeo umezvereno pokazujući drhtavom rukom, u kojoj se tresla ugašena lula, na zamagljene prozore.

- Tamo je neka čupava, nimalo simpatična, glava nekog noćnog mračnjaka!

Joj, kakav prepad! Poplašeni i uzbuđeni Petrinović i Pisarev dohvatiliše najbliža hladna oružja, zauzeše odbrambene položaje (Pisarev u ormaru, a Petrinović pod krevetom), prepustivši se nemoj i hladnoj jezi iščekivanja.

(nastavak sledi)